

Кареа. Ей въ този конакъ преминѫ послѣднитѣ си дни и свърши земния си страдалчески животъ по-слѣднитѣ охридски архиепископъ Арсеній. Отъ тогива близу единъ вѣкъ (90 години) трѣбаше да са измиие за да са сѣтѣжтѣ Българытѣ да дырѣктъ по-тъпканата си черковна независимостъ — което породи всенизвѣстния вече българский черковенъ въпросъ.

§ 67. Продълженіе и край.

Най не можахмы да сключимъ тукъ послѣднитѣ страници отъ Исторіята си, безъ да посветимъ єще нѣколко редове отъ забѣлѣжки върху черковния въпросъ, който има особенъ интересъ и важностъ за днешното време и за потомството.

Българскитѣ черковенъ въпросъ, въ значението на борба на Българытѣ съ Гърциytѣ за самостоятелността на своята черкова, са начиная не отъ вчера. Нѣкои моменты на тѣзи борба между двата народа за самобитно сѫществованіе въ религіозната сфера, ный вече забѣлѣжихмы на много мѣста въ исторіята — и тукъ нѣма освѣнь да си напомнимъ, че Борисъ едвамъ съ голѣмы усилия можи да добие утвърдианьето на българския архиепископъ отъ Царградския Патріархъ (въ 870 год.) По на татъкъ не съ по-малко мѣкотиї е било придруженено възвежданьето на този архиепископъ въ санъ Патріаршеский при Симеона и Петра (932), и слѣдъ туй вторый пѣтъ — при Йоанна II Асенія (1224). Но колко неохотно правяли тѣзи устѫпки грѣцкытѣ Йерарси и съ каква єще бѣрза готовностъ тѣ гы отнемали — туй са показа, толкозъ при покореніето на Българія отъ Василія Македонянина, колкото и при завоеваніето ѝ отъ Турциytѣ: Гърциytѣ не само лишавали Българската чарква отъ самостоятелностъ, но єще ѝ отнемали самото право да замѣ-